Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Digitalisering microfilms en -fiches

Marktconsultatie

Opdrachtgever	Nationaal Archief
Inkoopbegeleiding	Inkoopuitvoeringscentrum Noord
Kenmerk	NA-MACO-ZP-IUCN26110265
Datum	26-11-2026

Leeswijzer

Voor u ligt de marktconsultatie Digitalisering microfilms en -fiches van het Nationaal Archief.

In dit document leest u informatie over de opdrachtgever, het doel van de marktconsultatie en de opdracht. Daarnaast treft u praktische informatie over de procedure van de marktconsultatie. De vragen vindt u in *Invulformulier A*.

Deze marktconsultatie is met zorg opgesteld en is geschreven op basis van de op dit moment bekende informatie. Het doornemen van de marktconsultatie en het beantwoorden van de vragen zal mogelijk de nodige tijdsinspanning van u vergen. Wij danken u voor uw belangstelling en stellen uw reactie op de vragenlijst zeer op prijs.

Inhoud

Leeswijzer **2**

1 Inleiding **4**

1.1 Nationaal Archief 4
1.2 Doel van deze marktconsultatie 4
1.3 Inhoud van de mogelijke opdracht 4

2 Procedure marktconsultatie **7**

2.1 Openbare marktconsultatie 7
2.2 Vragenlijst 7
2.3 Communicatie 7
2.4 Planning 7
2.5 Fasen van de marktconsultatie 7

3 Voorwaarden **9**

1 Inleiding

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (afgekort tot: OCW) en meer in het bijzonder het Nationaal Archief (afgekort tot: NA), is voornemens een Europese aanbesteding te starten voor het digitaliseren van microfilms en -fiches. In dat kader is het NA op zoek naar aanvullende informatie die kan helpen bij het in de markt zetten van een opdracht. In opdracht van het NA wordt deze marktconsultatie begeleid door het Inkoopuitvoeringscentrum Noord (afgekort tot: IUC-Noord).

1.1 Nationaal Archief

Het NA is de grootste archiefinstelling van Nederland. Bij het NA ligt bijna duizend jaar geschiedenis opgeslagen in 142 kilometer papieren archieven, 15 miljoen foto's, 300.000 kaarten en tekeningen en 1,2 petabyte aan digitale bestanden. Dagelijks komen daar nieuwe archieven bij: steeds minder op papier, steeds meer in digitale vorm. De archieven zijn afkomstig van de rijksoverheid en van maatschappelijke organisaties en individuele personen die van nationaal belang zijn (geweest).

Het is de taak van het NA om archieven van de Nederlandse Rijksoverheid in originele staat te bewaren en beschikbaar te stellen aan de samenleving. Tot in de eeuwigheid. Deze taak ligt verankerd in de Archiefwet. Om kwetsbare archiefstukken te sparen en de toegankelijkheid van de collectie te vergroten, worden de archieven van het NA op grote schaal gedigitaliseerd. Scans van de papieren archieven worden met slimme technieken doorzoekbaar gemaakt en online aangeboden via www.nationaalarchief.nl/onderzoeken.

In de archieven van het NA bevinden zich, naast papieren en digitale archiefbestanden, ook verschillende soorten fysieke gegevensdragers. Deze dragers kunnen zowel analoge informatie (denk aan videobanden, microfiches, microfilms, dia's, enz.) als digitale informatie (bijvoorbeeld op USB-sticks of harde schijven) opslaan. Omdat er gespecialiseerde apparatuur, speciale ruimtes in de studiezaal en/of gespecialiseerde kennis voor nodig is om de informatie te ontsluiten en te interpreteren, zijn de fysieke gegevensdragers niet toegankelijk voor het publiek.

Tevens beheren ook de twaalf Regionale Historische Centra (afgekort tot: RHC's) in Nederland fysieke gegevensdragers als onderdeel van de rijkscollectie die zich bij hen bevindt.

1.2 Doel van deze marktconsultatie

Het doel van deze marktconsultatie is tweeledig.

Ten eerste wenst het NA een beter beeld te krijgen van de markt. Het NA hanteert in haar digitaliseringsproces hoge eisen op het gebied van beeldkwaliteit en veiligheid. Het aantal producenten en leveranciers dat aan deze eisen kan voldoen, lijkt beperkt. Een beter beeld van de markt helpt het NA om haar aanbestedingsstrategie te bepalen.

Ten tweede wil het NA meer inzicht krijgen in de meest recente ontwikkelingen en de mogelijkheden die de markt ziet bij het opzetten en uitvoeren van projecten gericht op de digitalisering van microfilms/-fiches, met bijzondere aandacht voor de verwachte kosten en de tijdsplanning.

De resultaten van de marktconsultatie worden verwerkt in de aanbestedingsdocumenten, zonder dat deze herleidbaar zijn tot de deelnemers aan de marktconsultatie.

1.3 Inhoud van de mogelijke opdracht

Het NA wil in navolging van de Archiefwet 2026 de microfilms en -fiches die voorkomen in de gehele rijksarchiefcollectie laten uitlezen en laten overzetten naar duurzame digitale bestandsformaten[1], voorzien van specifieke technische en functionele metadata. De gedigitaliseerde resultaatbestanden

[1] Zie Norm Voorkeursformaten | Nationaal Archief en Lijst voorkeursformaten | Nationaal Archief.

zullen door het NA en de RHC's duurzaam opgeslagen en beheerd worden en onderdeel worden van de collectie.

Het NA bereidt daarom een Europese aanbesteding voor, die waarschijnlijk zal bestaan uit de volgende componenten:

1. mogelijk schoonmaken van microfilms en microfiches waarop schimmel is aangetroffen;
2. digitaliseren van de microfilms en microfiches (NA en RHC's rijkscollecties) door creatie van digitale afbeeldingen in duurzaam toegankelijk formaat;
3. realiseren van indexen, door het identificeren en markeren van onderdelen binnen een inventarisnummer (dossier);
4. vernietigen van de microfilms en microfiches (na goedkeuring van het NA of de RHC's).

De inventarisatie van de microfilms wordt door het NA zelf uitgevoerd en valt dus buiten scope van de Europese aanbesteding.

Materiele staat van de microfilms/-fiches
De materiele staat van de microfilms en -fiches die onder de digitaliseringsopdracht vallen, wordt momenteel onderzocht. Het is nu al bekend dat een aantal daarvan tekenen van azijnsyndroom of schimmel vertoont. Het NA wil weten welke mogelijkheden de markt biedt voor het behandelen en digitaliseren van dragers met azijnsyndroom of schimmel.

Realiseren van indexen
Op één (1) microfilm/-fiche kunnen meerdere inventarisnummers (dossiers) voorkomen. Anderzijds kan één (1) inventarisnummer op meerdere microfilms/-fiches staan. De bestandsnaamgeving en metadata van resultaatbestanden wordt bepaald door en opgemaakt op het niveau van het inventarisnummer.

Binnen één (1) inventarisnummer zijn vaak duidelijke onderdelen te onderscheiden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het voorkomen van verschillende dossiers binnen een enkel inventarisnummer. Bij papieren archief zijn deze onderdelen duidelijk fysiek te onderscheiden en krijgen zij bij het digitaliseren een markering mee in de metadata van de eerste scan. Bij microfilms zijn deze onderdelen moeilijker te onderscheiden. Het NA wil graag weten welke mogelijkheden de markt ziet om bij het digitaliseren van microfilms markeringen aan te brengen in de metadata.

Omvang van de opdracht
Voor de opdracht is een eerste inventarisatie gedaan in zowel de collectie van het NA als in die van de RHC's. In de onderstaande tabellen staan de locaties en aantallen van de microfilms/-fiches die moeten worden omgezet naar duurzame digitale bestandsformaten en moeten worden overgedragen naar het eDepot van het NA of van de RHC's.

Inventarisatie microfilms

Locatie	**Aantal microfilms**	**Formaat microfilms**	**Gemiddeld aantal pagina's per microfilm**
Nationaal Archief – Den Haag Algemene collectie	480	16mm en 35mm	Onbekend
Nationaal Archief – Den Haag Collectie SAIP	2970	16mm	3434
Het Utrechts Archief	60	Onbekend	Onbekend
Zeeuws Archief Middelburg	9	16mm en 18mm	Onbekend

Inventarisatie microfiches

Locatie	**Aantal microfiches**
Nationaal Archief – Den Haag	Nog te bepalen. Verwacht minimaal 2000.
Het Flevolands Archief	140
Noord Hollands Archief	Nog te bepalen

2 Procedure marktconsultatie

2.1 Openbare marktconsultatie

Door publicatie op TenderNed is gekozen voor een openbare marktconsultatie. Langs deze weg nodigt het NA partijen en andere geïnteresseerden uit om hun kennis, ervaring en inzichten te delen.

2.2 Vragenlijst

De vragenlijst van de marktconsultatie vindt u in *Invulformulier A – Vragenlijst marktconsultatie*.

2.3 Communicatie

Uw contactpersoon is Zoë Popovic.

Alle communicatie met betrekking tot deze marktconsultatie verloopt uitsluitend via het aanbestedingsplatform. Om de reacties richting onze organisatie te kanaliseren verzoeken wij u vriendelijk om alleen via het aanbestedingsplatform contact met ons te zoeken. Op deze manier komt informatie centraal binnen en kunnen we die vanuit hier verder oppakken. Het is onwenselijk als onze inhoudelijk betrokkenen veelvuldig rechtstreeks door partijen worden benaderd.

We adviseren u om uw onderneming te registeren in het aanbestedingsplatform indien u nog niet geregistreerd staat. Meld u vervolgens aan voor de marktconsultatie. Dit zorgt ervoor dat u mee kunt doen aan de marktconsultatie.

Voor verdere uitleg over het gebruik van TenderNed verwijzen we naar de instructies. Als u vragen heeft over het gebruik van TenderNed, kunt u gebruik maken van de helpdesk van TenderNed.

2.4 Planning

Voor deze marktconsultatie hanteren we de volgende planning.

Activiteit	Datum
Publicatie marktconsultatie	Donderdag 26 november 2026
Mogelijkheid tot stellen van vragen over de marktconsultatie	Donderdag 10 december 2026
Uiterlijke moment dat vragen over de marktconsultatie worden beantwoord	Donderdag 17 december 2026
Deadline indienen reactie op marktconsultatie	Vrijdag 8 januari 2027
Gesprekronde	Week 3 van 2027 (18 januari – 22 januari 2027)

2.5 Fasen van de marktconsultatie

De marktconsultatie bestaat uit drie fasen:

1. Schriftelijke vragenronde
2. Gespreksronde (optioneel)
3. Rapportage

Fase 1: Schriftelijke vragenronde
Fase 1 bestaat uit een schriftelijke vragenronde. Indien u geïnteresseerd bent in de opdracht verzoeken we u mee te werken aan deze marktconsultatie. Indien u een bepaalde vraag niet wenst te beantwoorden, verzoeken wij u aan te geven waarom u deze vraag onbeantwoord laat. Voor de beantwoording van de vragen dient u gebruik te maken van *Invulformulier A – Vragenlijst marktconsultatie*. Het ingevulde formulier dient u via de berichtenmodule in te dienen.

Fase 2: Gespreksronde (optioneel)
Nadat het NA de reacties van deelnemende marktpartijen heeft ontvangen, worden deze geanalyseerd. Op basis van deze analyse kan het NA behoefte hebben aan een extra toelichting. Het NA kan in dat geval een toelichtingsgesprek (1 op 1) met individuele deelnemende marktpartijen plannen. In het toelichtingsgesprek worden specifieke antwoorden op de vragen uit de vragenlijst van de marktconsultatie besproken. De antwoorden en onderwerpen die in het gesprek aan bod komen (en die per marktpartij kunnen verschillen), worden in de uitnodiging voor het toelichtingsgesprek aangegeven.

Ter verduidelijk wijzen we erop dat dus niet elke deelnemende marktpartij die een reactie heeft gegeven op de marktconsultatie wordt uitgenodigd voor een toelichtingsgesprek. Een marktpartij kan worden uitgenodigd op basis van zijn antwoorden en de aanknopingspunten die zijn antwoorden geven voor het NA. Het initiatief en de keuze ten aanzien van de uit te nodigen marktpartijen ligt dus bij het NA.

Fase 3: Rapportage
De ontvangen reacties op de marktconsultatie worden geanalyseerd en geanonimiseerd verwerkt in een samenvattend verslag. Expliciet door de deelnemende marktpartijen vermelde vertrouwelijke (bedrijfs)informatie wordt niet openbaar gemaakt. Evenals oplossingsrichtingen of andere informatie die naar het oordeel van het NA bedrijfsgevoelig kan zijn.

Het verslag zal door het NA openbaar ter beschikking worden gesteld als bijlage bij de aanbestedingsdocumenten.

3 Voorwaarden

Door deel te nemen aan de marktconsultatie stemt u onvoorwaardelijk in met de volgende voorwaarden:

- Dit document is uitsluitend bestemd voor marktconsultatie doeleinden en zal niet op andere wijze worden gebruikt;
- De marktconsultatie is geen onderdeel van een aanbesteding maar een consultatieronde;
- De marktconsultatie dient uitdrukkelijk niet om een voorselectie te maken van gegadigden c.q. geïnteresseerden in het kader van een de aanbesteding;
- De marktconsultatie is voor zowel alle (deelnemende) marktpartijen als het NA vrijblijvend;
- Marktpartijen (inclusief marktpartijen die niet deelnemen aan de marktconsultatie) kunnen aan deze marktconsultatie geen (wederzijdse) verplichtingen of rechten jegens het NA ontlenen;
- Deelname aan deze marktconsultatie biedt geen enkel recht op het verkrijgen van een opdracht;
- Eventuele kosten voor deelname aan deze marktconsultatie worden niet vergoed door het NA;
- Deelnemende marktpartijen stemmen ermee in dat door hen aangeleverde informatie geanonimiseerd verwerkt kan worden in door het NA nader uit te werken aanbestedingsdocumenten;
- Verstrekte informatie in het kader van de marktconsultatie kan afwijken van in de aanbestedingsprocedure te verstrekken informatie;
- De voertaal tijdens deze marktconsultatie is Nederlands;
- Het NA is op geen enkele wijze gebonden aan de uitkomsten van de marktconsultatie of verplicht tot realisatie van het project waarop de marktconsultatie betrekking heeft;
- Claims over het gebruik van informatie, vertrouwelijkheid, of verzoeken om vergoedingen in verband hiermee worden niet gehonoreerd;
- De door deelnemende marktpartijen ingezonden documenten worden beschouwd als openbare documenten en als vrij van auteursrechten. Indien auteursrechten van toepassing zijn, dan wordt het NA hiervan gevrijwaard door de deelnemende marktpartij(en);
- Het NA behoudt zich het recht voor:
    - de planning zoals opgenomen in dit document te wijzigen;
    - het voorgenomen aanbestedingsproces qua vorm en inhoud op andere wijze uit te voeren dan het proces dat mogelijk is medegedeeld;
    - deze marktconsultatie tijdelijk of definitief te staken.